

JESENJI KIRVAJI U KARAŠEVSKIM MJESTIMA

luni, 24 octombrie 2016

Znamo da svako godišnje doba ima svoje ljepote i ari, pa tako i jesen, koja, pored toga što je bogata i nudi nam raskošne plodove, dolazi i s najviše kirvaja u karaševskim krajevima.

Rije

kirvaj je posušenica koja je ušla u naš govor iz njemačkog jezika, od složenice "die Kirchweih" (Kirche – crkva i Weihe – posveta, svećana ceremonija), što bi religiozno značilo dan proslave povodom posvete crkve.

Mjesec

rujan kreće bogatom duhovnom i kulturnom ponudom. Napomenula sam i duhovnu stranu, zato što prva proslava kirvaja je u selu Jabal u, 8. rujna, na blagdan Male Gospe, spomendan rođenja Blažene Djevice Marije. Za taj veliki kršćanski blagdan, naš karaševski Hrvat hodočasti u Mariju Radnu, najveći hodočastički mjesto temišvarske dijeceze, gdje stižu nakon trodnevnog mukotrpnog pjevanja. Dakle, na Malu Gospu, odnosno na Svetu Mariju Malu kako je običaj govoriti u naš Karaševaca, kirvaj je u Jabal u. Toga dana, Jabal ane su slavili našu Nebesku Majku, začinjavši njihova sela, a za proslavu tog blagdana pripremili su se najmanje tjedan dana prije, kako bi svoje drage prijatelje ugostili u najboljim uvjetima i pripremili im najbolju doma u tradicionalnu hranu. A kasnije, nakon ručka, negdje u večernjim satima, nastupila je muzička formacija Milana Todora (Žike), koja je uz tradicionalni karaševski danac i portanje održala lijepu atmosferu i uspjela razveseliti Jabal ane i njihove goste.

Drugi

po redu kirvaj je 12. rujna, u Klokoti u, na blagdan Imena Marijina, dan posvete crkve, a začinjavši sela sv. ap. Filipa i Jakova, Klokoti ane slave 3. svibnja. Na prvi dan proslave, poslije ručka, započela je tradicionalna kirvajaska igranka. Ove godine za Klokoti ane pripremila sam jedno lijepo iznenađenje kako bi i nadalje oživjeli u ovom selu jedinstvenu tradiciju i ovaj lijep običaj da se djevojke koje su završile osnovnu školu odjenu u narodnu nošnju i stave "partu" cvijećem na glavu, koja je simbol djevičanstva, mladosti i ljepote. Kirvajaska igranka je još jedna od prilika da se ponosno može predstaviti naša kultura i ljepota naših karaševskih Hrvata. Za pokrenuti projekt imala sam veliku podršku nekolicine dobrovoljnih mještanina, i ovom prilikom želim im se srdačno zahvaliti. Oni su uvijek bili uz sve akcije koje smo pokrenuli, bilo sportske ili kulturne, kako bi mlade iz našega sela nadahnuli i potaknuli da zavole, njeguju i oživjeli ono što su nam naši preci ostavili, a to su raznolikosti naših običaja, ljepote narodnih nošnji, kulturne i vjerske tradicije itd. Posebno se želim zahvaliti našem zastupniku u Rumunjskom parlamentu, gosp. Slobodanu Geri, vl. Davoru Lukačeviću, Marjanu i Anki Vlasi (Kovačević), Milji i Anki Žurkul (Ivanić), Milji i Mariji Vataš (Andreki), Marjanu i Ani Šćepanović (Paja), Milji i Mariki Muselin (Tomica), Marjanu i Danici Ocil (Prčić), Marjanu i Slavici Padinjanc (Filkešćević) i Marjanu Vlasi (Lupačević). Evo, to su naši mještanini velikog srca koji su i ovaj put pokazali da vole što jesu i da žele da i njihova djeca ponosno nastave i budu promotori ovih lijepih tradicija za koje se mi borimo kako bi ih oživjeli od izumiranja. To su ljudi koji su saznali da namjeravam simbolično nagraditi mlade učesnike kirvajske tradicije, financijski su pomogli kako bi ovaj moj projekt bio uspješniji, a proslava kirvaja svećana. Pomoću gorenavedenih obitelji uspjeli smo nagraditi medaljama i simboličnom svotom novca osam djevojaka koje su bile u narodnoj nošnji i mladići koji su se pobrinuli da ove naše igranke budu održane prigodom raznih blagdana, a ne samo na kirvaju. Nagradu su dobili i mladi Klokoti ane koji su po prvi put na kirvaju zaplesali tradicionalni karaševski danac i portanje. I kako bi kirvajsko veselje okrunili još jednim uspjehom naših mladih, nagradu je dobila i novoosnovana grupa

„Klokoti ki tambura”, a to su mladi koji su cijelo ljeto uporno vježbali tamburice i u kratkom roku uspjeli zasvirati i na ži nim instrumentima više pjesama.

Predzadnji

kirvaj mjeseca rujna je na blagdan Sv. Mateja apostola i evangelista, 21. rujna, u Lupaku, a zadnji kirvaj karševskih Hrvata u mjesecu rujnu je u Vodniku, 29. rujna, kada crkva slavi blagdan sv. Mihaela, Gabriela i Rafaela, arkan eli, za titnici sela i vjernika koji nose njihova imena.

U

nas je obi aj da pripreme za proslavu kirvaja zapo mu najmanje tjedan dana ranije. Ima i obitelji koje uvijek do u iz inozemstva da proslave blagdan svoga sela. Priprema zapo inje s ure enjem ku e, a kasnije i s pripravom jela i pi a koji e biti posluženi za stolom gdje se okuplja rodbina i prijatelji. Kirvaj je i jedna od prilika pokazati sebe, svoju ku u, svoje selo u najboljem svjetlu.

Kirvajsko

tradicionalno slavlje zapo inje sv. Misom, te se nastavlja ru kom, a kasnije se u centru sela, ispred Doma kulture, održavaju tradicionalne igranke (danac i portanje). A za one najmla e ima u centru sela, pogotovo kad je vani i lijepo vrijeme, licitara sa svojim ki evima, kojima oni ostave dosta dobivenog džeparca.

I

ove godine, a to je ve postalo tradicionalno, igranke na svim karševskim kirvajima financijski je podržalo Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj.

Slavica
Muselin